

VALETAJA!

Sel aastal on sundmüüki pandud 700 kodu

Eesti Päevalehes vastasid neli suuremat panka ajalehe küsimusele, kui palju kodusid – maju või kortereid – on tänava täitemenetluse alustamisega sundmüüki pandud. Vastused: Swedbank on alustanud 333 kodu sundmüüki, SEB pangal on see arv 250, Sampol 68 ja Nordeal 47. (Vt Eesti Päevaleht 5. november 2012 – Kadri Ibrus, „Koduta jäänud pered: pangaga ei ole võimalik läbi rääkida“) Seda, kui suured on need arvud, võrreldes viimase viie aastaga, pangad kas ei avaldanud või väitsid, et arv pole oluliselt suurenenud. SEB tõdes siiski, et viimasel ajal on sundmüüki olnud rohkem.

Üle 500 kommentaari pärvinud loo lugejad postitasid palju väga mõistlikke teavitusi – näiteks seda, et kuna aastatel 2009–2011 oli sügav majanduskriis ja kinnisvaraturg välja surnud, siis ei saanud pangad vara müüa, sest polnud ostjaid. Nüüd, kui väidetavalt on üritatud kinnisvaraturgu elavdada ja selle turu tuntud eestkõnelejad püüavad oma esinemistes sisalduvate sõnumitega hindu taas üles ajada, teiseneb ka pankade müügistrateegia – muututakse agressiivsemaks. 2009. aasta 3. jaanuari Eesti Päevalehes lubas aga peaminister Ansip, et pangad ei hakka inimestelt kodusid ära võtma.

Et peresse, kes on võtnud kodu rajamiseks pangalaenu, kuuluvad üldjuhul ka lapsed, tõstetakse nende viimase aja 700 sundmüügi juhtumiga kodust välja kokku ligi 3000 inimest. Samal ajal sõimleb Reformist, IRL-ist ja SDE-st koosnev Tallinna linnavolikogu opositsioon sellepärast, et Tallinn täidab seadust ja lubab otsustuskorras odavalt välja osta need üürikortereid, kus elavad sees üürnikud, kellele nendesamade erakondade võimuloleku ajal kodu erastamist ei võimaldatud.

Missugune aga on kogu Eesti riigi eluasemestrategia üleüldse? Kuidas on 14 aastat järjest võimul püsinud Reformierakond näinud ette seda, et noor põlvkond saaks kodu rajada Eestis, aga mitte Skandinaavias, Ameerikas või Austraalias? Ega peale suure Savisaarevastase kisa munitsipaalkorterite ehitamise ja sundüürnike toetamise pärast midagi muud ei meenuki. **Kn**

Imelaenusid. On sel mõttei jumet?

id on Eestis endiselt kadud ja teeninud möödustate jooksul väga märki-ärset kasumit. Olen päris il selles, et pangad on ka matel aegadel kliendi-likud. Sellest sõltub pankalevik.

vate, et maju käest võtma kata?

nii on pangad väga selliselt olnud. Riik ei ole flasti kõikvõimas. Riik peab litsema selle eest, mille eest id ei hoolitse – eesti kultuur, i keel jäävad alati Eesti riigi istuseks.

s te ise teeksite, kui algaval il töö kaotaksite? Kuhu esi-na vaataksite?

puhul, mitte abstraktselt edes, probleeme ei ole – iigikogus on olemas.

vellest piisab? Või vaataks-roopasse, kommunaalpo-se?

ul pole praegu kuskile ise lusti. Selles ma olen idel, et töötama ei jää.

ajajatele võib maksta töö-aha. Ent kas ei võiks siin a kulutamist suurtele inf-rtuuri projektidele, et näis või osa neist ehitajatest d pehmemat maandumise:

s valmis Saaremaa silla linna-Tartu maantee? uuri projekte on meil eel-

ST
inul pole praegu kile vaatamise i. Olen kindel, jöta ma ei jää.

8,7 miljardi krooni eest. Ja riigieelarves on investee-ite osatähtsus pea kaks kor- nurem kui Euroopa Liidus misena riikide eelarvetes. i me nüüd Lähti vaatame, nis seisus peaks meie eelar-ema, et valitsus võtaks ette laadseid drastilisi samme - isreform ja avaliku sektori jate palkade vähendamine? usreform kindlasti suuren- talutusi. Euroopas pole riis oleks tehtud haldusterri- alne reform ja kulutused ilikul omavalitsustasandil sid vähenenud.

aan ma õigesti aru, et haldus- lei ole Eestil mõtet teha? - valmis valitsemi-

Andrus Ansip: pangad ei hakka inimestelt kortereid käest võtma

Eesti Päevaleht 3. jaanuar 2009

Tallinn müüb üürnikele kodu soodushinnaga

26. novembri ajalehes Pealinn kirjutab Sirje Rattus, et Tallinn tahab senistele üürnikele maha müüa kõik üksikult asuvad linnakorteriid. Kokku on selliseid kortereid 546 ja umbes 150 puhul on üürnikud ostusoovi ka ilmutanud.

Peavoolumeedia püüab järjekordselt üles puhuda hüsteeriat Tallinna tegevuse vastu, nagu oleks tegemist korruptsiooniga või kinnisvaraturu haldamisega. Kuid Tallinn on põhimõtteliselt jäänud truusk kohaliku omavalitsuse seaduslikele võimalustele ja täidab meelegi kindlalt, vaatamata parempoolse opositsiooni hädakisale, oma lubadusi. Need korteriid müüakse turuhinnast odavamalt vaid nende korterite elanikele, kes seal juba aastaid sees on elanud ning korteri heakorras- tamiseks kõvasti oma tööd, vaeva ja raha panus- tanud.

Kuna need korteriid on kellegi kodu olnud pikka aega, oleks ülimalt ebaõiglane neid nüüd saata enampakkumisele või nõuda nendes elavatel inimestelt pealinnale omast kõrget turuhinda – eriti kontekstis, et nendesamade parempoolsete eest- võttel tehti omal ajal erastamiseseadus, mis lubas üürilepinguid omavatel tallinlastel erastada oma korteriid täiesti muidu, välja arvatud tagastatud majade elanikud, kellelt lihtviisi nende heauskses omandis olnud kodud riisuti ja turule paisati. See valus okas alles ootab Eesti ühiskonnalt hukkamõistu ja heastamist, ning võib-olla ka sel- lise „küüditamisreformi“ elluviijate karistamist.

Tallinn on püüdnud oma rahvale vastu tulla ja püüab koos elanike endiga lahendada hättajäänute korterimuresid. Ehitatud on munitsipaalmajad, käib teine elamuehitusprogramm linnale vajalikele inimestele kodu rajamiseks, ning paljud sund- üürnikud said omandisse ka neid väheseid vabu korteriid, mis linnal pärast ligi 100-protsendist erastamislainet üldse pakkuda jäi. Paremini lahend- dusid need variandid, kus tegutsesid koos üürnikud ise, omanikud ja linnaosavalitsus.

Pealinnas ütleb Kesklinna vanem Mihhail Korb veel ühe põhjuse, miks korteriid hea hinnaga müüki pandi – nende ülalpidamine on linnale koormav. „Üksikorteri omanikuna peab linn alluma korter- iomanike enamuse otsustele. Kui korteriomanike enamus otsustab elamu renoveerida, peab linn tegema ühe korteri kohta suuri kulutusi elamu remontimiseks.“ Samuti on korteri minek üürnikule kasulik maja teiste elanikele, sest linnakorteriiga elamuühistu ei saa võtta kõige sood- samat laenu elamu renoveerimiseks. Igal juhul on selge, et linn oma korteritega ei sakkerda. Igasugust infot teema kohta võib küsida oma linna- osavalitsusest.

Urmi Reinde

KESKNÄDALA sooduskampaania ainult aastatellimusele –
12 kuud 20 eurot!

Kampaania kehtib 30. novembrist 2012 kuni 31. jaanuarini 2013

Juhtkiri

Pole meile vaja seda ämmamoori maja...

TAAVI PUKK
Surju vallavolikogu liige, Keskerakond

Just seda pealkirjana kasutatud laululauset kujutlen ühisemas praeguseid ministreid niisuguste otsuste tegemise juures, mis puudutavad kohalikke omavalitsusi. Linnad ja vallad üle Eesti ootavad keskvalitsuse tasandilt eelkõige tuge ja partnerlust, kuid saavad vaid signaale, mis tuleviku üha ebakindlamaks muudavad.

Riigikontrolli ülevaatest riigi tegevuse kohta 2011. aastal leiab terve peatüki, mis kirjeldab kohalike omavalitsuste probleeme. Eelkõige antakse ülevaade küsimustest, mida on valitsusel võimalik järk-järgult tööd tehes lahendada. Loomulikult keskendutakse kohalike omavalitsuste reformimisele ning avalike teenuste kättesaadavusele, kuid mitte vähem tähtis pole ka küsimus riigi ja kohaliku omavalitsuse rollijaotusest ühiskonnas.

Kõige ilmekamalt näitab suhtumise ja suhtlemise olemust asjaolu, et valitsus peab täidetaks Riigikohtu 16. märtsi 2010. aasta otsust panna seadusega paika riiklikud ja kohalikud ülesanded ning nende rahastamine, kuid omavalitsused alles ootavad selle täitmise edasi minekut. Välistamiseks kahtlust, kellel siis on õigus, meenutan õiguskantsleri ülevaadet Riigikogule juba 2010. aastal, kus ta tuletas meelde, et Riigikohtu otsused on täitmiseks kohustuslikud. Linnad ja vallad tahaksid istuda läbirääkimiste laua taha ning paika panna riiklikud ja kohalikud kohus-

KESKMÕTE: Siiani on linna- ja vallajuhi olnud võrdlemisi leplikud ning vaadanud keskvalitsuse tegevust (ilmselt) murelikult pealt. See aga ei pruugi kaua kesta.

tused koos rahastamisega, kuid valitsus ei taha sellest kuulda. Senikaua kuni ministrid ei ole nõus täitma Riigikohtu otsust, ei saa võtta siiralt ka ühtki sõna ja lubadust haldusreformi teemal.

Just seesuguseid probleeme vaagib ka Tallinna linna eestvedamisel korraldatav Omavalitsusfoorum, mis toimub muide 30. novembril järjekorras juba kaheksandat korda. Seekord keskendutakse küll põhimiselt õpetajate palgale ja haridusküsimustele, kuid loomulikult järgitakse jätkuvalt põhiideed, et linnad ja vallad peavad ühte hoidma. Praeguseks on suudetud saavutada küll stabiilne ja järjekindel kooskäimine, kuid valitsusliikmed endiselt pole sisuliselt selle foorumi häält suvatsenud kuulda võtta. Õigem oleks vist öelda, et on küll kuulnud, kuid ei taha kuulata.

Siiani on linna- ja vallajuhi olnud võrdlemisi leplikud ning vaadanud keskvalitsuse tegevust (ilmselt) murelikult pealt. See aga ei pruugi kaua kesta. Kuigi Reformierakond ja IRL on suutnud teatava hulga omavalitsustegelastest oma ridadesse tõmmata, ei päästa see üldist pilti. Mure oma omavalitsuse pärast murrab parteidistsipliini. Kui Toompeal kasutab opositsioon õõistungeid, siis valitsuserakondlastest linna- ja vallajuhi võivad asuda samuti omamoodi obstruktsiooni teele ning blokeerida partei edu järgmise aasta kohalikel valimistel.

Keskerakond soovib linnadele ja valdadele läheneda hoopis teisiti – oleme seisukohal, et kohalikud omavalitsused peavad saama senisest suuremat isetsustusõigust ning kasutama ka realselt neile seaduses ette nähtud autonoomiat. Sellise Põhjamaade mudeli poole liikumine tugevdaks linnu ja valdu, annaks võimu „kohtadele“. On lootus, et niisugune detsentraliseerimine aitab samuti kaasa poliitika usaldusväarsuse tõstmisele. See tuleks kasuks kogu Eestile.

NÄDALA NUPUD

Sotsiaaldemokraatide idee on Tallinnas juba ellu viidud

Sotsiaaldemokraadid tulid hiljuti välja ideega varustada enamvõrd ravimid ka venekeelse infoga. Tallinna abilinnapea Merike Martinson (pildil) meenutab, et Tallinna apteekides on venekeelse ravimiinfoldikud saadaval juba mitu aastat ning selle teabe ettevalmistamine ja trükkimine läks linnale maksma ligi 20 000 eurot. „Kuigi Eestis ei ole venekeelse ravimiinfo kohustuslik, otsustasime venekeelsele elanikkonnale vastu tulla ning pakkuda koos osetava ravimiga ka vajalikku ravimiteavet. Ravimiinfo on tavaliselt niivõrd spetsiifiline, et seda on raske täielikult mõista ka sellisel venekeelses inimesel, kes eesti keelt hästi valdab,“ selgitas Martinson. Käsimumüügiravimite toimeainepõhine venekeelse teave on

nii apteekides kui ka perearstikeskustes saadaval alates 2009. aastast ning retseptiravimite info alates 2010. aastast. Venekeelsed ravimiinfoldid on koostatud enimkasutatavate ravimite kohta ning neid tuleb ravimit ostes apteekrilt küsida. Käsimumüügiravimite teabe tõlkimiseks, tõlgete farmakoloogilise õigsuse kontrolliks ning 20 tuhande infovoldiku trükkimiseks kulutas linn 2008. aastal üle 6000 euro (95 000 krooni). Retseptiravimite venekeelse teabe ettevalmistamiseks ja 30 tuhande voldiku trükkimiseks järgmisel aastal kulus linnaelarvest 10225 eurot (160 000 krooni). Tallinn andis oma ravimiannotsioonide näidised kasutada ka Narvale, et sealgi oleks apteegist ravimit ostes võimalik kaasa saada venekeelse infoleht.

Ka Valga oravad osutusid tavalisteks kelmideks

Valga linnavolikogu endist aseesimeest Valter Malmi ning tema äripartnerit Roland Põderit kahtlustatakse suurejoonelises kelmuses, omastamises ja maksejõuetuse põhjustamises, teatas TV3 „Seitsmesed uudised“. Kahtlustuse kohaselt teenisid Valga turu kauaaegsed peremehed Malm ja Põder kõveral viisil üle 600 000 euro ehk vanas rahas ligi 10 miljonit krooni. Raha peteti välja nii DNB pangalt kui ka ettevõttest MRP Ärigrupp. Põderit kahtlustatakse lisaks ka rahapesus.

Lõuna ringkonnaprokuratuuri kinnituse kohaselt on kriminaalasjas viis kahtlustatavat. Malm ja Põder kuuluvad niigi rahastamiskandaalis siplevasse Reformierakonda. Malm on kõiki kahtlustusi kategooriliselt eitanud ja teatas meediale, et kuriteokahtlustuse taga on panga vandenõu, mis olla alguse saanud vana leiva-tehase ostutehingust. Praegu kehtib Malmile ja Põderile ettevõtluskeeld, mida mehed ignoreerivad.

Kesknädal usub, et leidub veel mõni aus ajakirjanik, kes jätkab üle-eestiliste reformierakondlike skeemitamiste paljastamist. Uurida tuleks ka Otepääl jm väikelinnades reformierakondlaste poolt toime pandud tehinguid. Rae vallas on endine vallavanem Veigo Gutman ja Rakveres endine linnaape Andres Jaadla juba vahele võetud. Võrus (linnaape Andres Kaver) näiteks juba avalikustas Toomas Paur (Keskerakond) Sihtasutuse Võru Kannel ja Võru Spordikeskuse nõukoguliikmetele määratud suured tasud. Ka Tartu ärastajatele tuleks pilk peale heita – toimus seal ju terve rida seni lahti rääkimata kinnisvaratehinguid, kus peategelasteks Neinar Seli koos oma kompanjoni, tolleagse Tartu linnaape Andrus Ansipiga. Kätte on jõudnud aeg, kus kuningas kistakse alasti. Ka Jürgen Ligi ega Valdo Randpere sõnapaugutamise ei muuda üldist suundumust. Kelme, varga ja valetajaid pole eesti rahvas kunagi sallinud.

USA poliitikaajakiri võrdles twitterdavaid presidentide

Mainekas poliitikaajakiri *Foreign Policy* kirjutas 20. novembril sellest, et Eesti presidenti Toomas Henrik Ilvest (pildil vasakul), Ruanda presidenti Paul Kagamet (pildil paremal) ja Aserbaidžaan presidenti Ilham Aliyevit ühendab üks ühine omadus – nad kõik on alid suhtlusportaali Twitter vahendusel oma oponentidega tüli norima. Ajakiri tuletas meelde, et kõigepealt valas Twitteri kaudu oma viha ajakirjanik Ian Birrelli peale välja Ruanda president, põhjuseks inimõiguste teema. Seejärel kritiseeris Ilves *New York Times*'i kolumnisti Paul Krugmani selle eest, et nobelist nimetas Eestit „poster-riigiks kõigile neile, kes kaitsevad kärpemeetmeid“. Viimasena liitus Twitteris kurjustavate riigipeadega Aserbaidžaan president Ilham Aliyev, kes oma postitustes ilmselgelt alandas ja halvustas

naaberriiki Armeeniat.

„Mida võiksid sellest õppida ülejäänud riikide liidrid? Et kui poliitik tahab kellegagi tüli norida ja soovib seejuures rahva tähelepanu, saabki ta seda teha vaid 140 tähemärgiga,“ märkis *Foreign Policy*.

Ja poliitik ei peagi enam kohtuma valijatega ega avaldama pikki sisutihedaid artikleid meedias. Kesknädalal pole kahtlust, et Lääne analüütikud käsitavad Ilvese räuskamist Krugmani aadressil negatiivses kontekstis, kuigi siin viskus suur hulk palgalisi arvamusi liidrid presidenti kaitsma. Eesti riigipea kahjustas oma Twitteri-säutsudega riigi mainet. Seega puudub tal autoriteet kedagi hukka mõista või ümarlaudu juhtida. President Ilves peaks vaatama kõigepealt peeglis ja ükskord ka omi vigu tunnustama.

HIIBUSE NÄDAL

**PRESIDENT HAKKAS
EVELINI EESKIJUL
HOIDISTEGA
TEGELEMA**

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 274 573

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

Keskerakondlased jätkavad survet valitsusele

21. novembril toimus Toompeal valitsusvastane meeleavaldus, kuhu kogunes hinnanguliselt tuhatkond inimest.

„Kutsume teid, eesti-maalased, Lossi platsile Toompeal, näitamaks oma pettumust ja tülgestust valitsevale kaosele võimukoridorides. Ootame Teid Toompeal, Lossi platsil, et näidata oma jõudu ja otsusekindlust, mis on aegade jooksul aidanud eesti rahval püsima jääda hulludes ajalootormides!“ kirjutasid korraldajad meeleavaldusekutses.

Meeleavalduse kutsusid kokku keskerakondlased Irina Holland ja Märt Sults. Üritusel koguti allkirju pöördumisele, millega nõuti astmelise tulumaksu kehtestamist ja ettevõtlu-sele, sealhulgas välis-pankadele, tulumaksu kehtestamist. Sellest saadava raha eest nõuti esiteks õpetajate, arstide, politseinike ja päästjate palga tõstmist. Teiseks, kõikidele õpilastele kõikides kooliastmetes tasuta koolitoitu, samuti lastetoetuste muutmist mõistlikuks ja pensionide muutmist auväärseks. Veel nõuti toasooja käibemaksu vähendamist 20 protsendilt viiele protsendile ning mootorkütuse ja elektri aktsiise vähendamist.

Meeleavaldajate nõudmisi toetav Keskerakond jätkab ka sel nädalal parlamendi erakorralistel istungitel omapoolseid surveavaldusi, et 2013. aasta riigieelarve ei ignoreeriks valijate tahet.

NÕUAVAD ÕIGLASEMAT POLIITIKAT:

Platsile kogunenud inimesed hoidsid käes plakateid, kus nõuti tööpuuduse vähendamist, hinnatõusu peatamist ja valitsuse tagasiastumist. Kopli Kunstigümnaasiumi direktor Märt Sults (ülemisel pildil) kutsus rahvast üles olema aktiivsem ja mitte leppima praeguse olukorraga. Raudteelaste ametiühingu juht Oleg Tšubarov (alumisel pildil) kokkutulnuile kõnet pidamas.

Fotod: INDREK VEISERIK

Kn

Pensionärid mures laste ja lastelaste tuleviku pärast

Keskerakonna Senioride Kogu pöördumine valitsuse poole

Valitsuse suutmatuse ohjeldada järjest kasvavat hinnatõusu on elanikelt võtnud lootuse, et koalitsiooniparteid oma valimiseelsete lubadusi kunagi täidaksid. Täna Eesti kurb nägu on see, et üks kolmandik pensionäre elab alla vaesuspiiri ning üle 63 000 lapse elab sisuliselt vaesuses. Kõige raskemas olukorras on üksikvanemad, paljulapselised pered, puuetega inimesed ja pensionärid.

Keskerakonna Senioride Kogu liikmed leiavad, et valitsus ei tohi vassida ja valetada. Rääkides pensionitõusust, peaksid seadusetegijad oskama teha lihtsaid arvutusi ning mõistma, et võrreldes 2010. aastaga on eluasemekulud kasvanud üle 21% ja toiduhinnad üle 20%. Seega ei kompenseeri valitsuse pakutav pensionilisa kuidagi hindade kasvu. Keskmise pensioni ostujõud on viimaste aastatega oluliselt kahanenud.

Valitsus on lubanud Eesti viia Euroopa Liidus esimeste rikkamate riikide hulka, kuid oleme esikohale jõudnud vaid hinnatõusult. Meie sisemajanduse kogutoodang on Euroopa Liidu keskmisest 40%, mis tähendab, et kuulume vaesemate riikide edetabelisse. Kas me sellist stabiilsust vajamegi? Uusaastakingituseks saavad Eesti inimesed elektrihinna tõusu

ja toasooja kallinemise, mis muudab vaesusesse sattunud perede elu lausa lootusetuks. Teame, et elektri hind moodustab kogu elektriarvest kolmandiku – ülejäänud on liini- ja taastuvenergiatasu, elektriaktsiis ja käibemaks. Viimased neli on valitsuse haldusalas, kus oleks võimalik elanikele soodsaid muudatusi teha.

Õigus arstiabile, toidule ja inimväärsele elule on olulised inimõigused. 12. novembril 2012 valiti Eesti ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeks, mis peaks kohustama meie valitsust järgima inimõiguste täitmist ka oma riigis.

Tundes vastust oma laste ja lastelaste tuleviku pärast, teeme valitsusele järgmised ettepanekud:

- hoida elektri ja toasooja hind kontrolli all elektriaktsiisi ja toasooja käibemaksu langetamise kaudu;
- tõsta õpetajate, päästetöötajate ja politseinike palka;
- tagada õiglane pensionitõus;
- võimaldada korralik tasuta koolitoitu kõigile õpilastele põhikoolist gümnaasiumini.

Avaldus vastu võetud Tallinnas 22. novembril Keskerakonna Senioride Kogu aastakoosolekul.

Savisaar kohtus USA suursaadikuga

KOHTUMINE: Tallinna linnapea Edgar Savisaar võttis 21. novembril vastu USA suursaadiku Jeffrey D. Levine'i. Foto Raepress

Euroriikide peaministrid marionetistumas

24. oktoobril andis portaalile King World News avameelse intervjuu euroskeptilise Iseisvuspartei europarlamenti rühma liider, britt Nigel Farage (pildil).

Tema sõnul on eurotsoon jõudnud arengujärku, et majanduslikke, poliitilisi ja sotsiaalprobleeme lakkab üha enam ning lahknevus Põhja- ja Lõuna-Euroopa vahel muutub päev-päevalt aina suuremaks. Brüsseli poliitiline eliit on saavutanud liikmesriikide üle ülemvõimu ja eurobürokratiade taktika muutub järjest äärmuslikumaks.

„Selle taktika eesmärk on võtta liikmesriigid niisuguse uut tüüpi valitsemise alla, mis täielikult erineb liberaaldemokraatlikust kontseptsioonist, ja ma pean niisugust arengut hirmutavaks,“ ütles Farage. Tema hinnangul on kõik hädasolevate euroriikide „väljaostmised“ ette võetud selleks, et neid riike hiljem seada Euroopa Liidu institutsioonide otsealluvusse. Farage tunnistas, et rahvusriikide peaministritest on saamas kuulekad marionetid. Ja loomulikult meeldivad eurobürokratidele need tegelased, kes soovivad luua Euroopa Ühendriiki.

„Brüsseli bürokratiade meeldiks, kui kõik riigid läheks pankrotti, sest siis oleksid nemad tõelised valitsejad,“ arvas Farage. Ta tõi näiteks, kuidas hiljuti külastas 50 ametnikust koosnev „troika“ (IMF, Euroopa Keskpank, Euroopa

Komisjon) Iirimaa pealinna Dublini, et üle vaadata Iirimaa rahandust ning anda Iirimaa peaministrile üksikasjalikke korraldusi, millised peavad olema Iirimaa kulutused ja kuidas Iiri valitsus korraldagu oma rahva maksustamist. „Iirlastel pole enam üldse mõtet osaleda demokraatlikel üldvalimistel, kui tegelikult juhivad nende riiki eurobürokradid,“ leidis Farage.

Euroopa Liidu president Herman von Rompuy soovib Farage'i arvates minna selles asjas veelgi kaugemale – eurotsooni liikmesriigid sõlmigu siduv kokkulepe rakendada üksnes neid eelarveid, mille Rompuy on heaks kiitnud. „Ja kui mõni rahvusparlament kavatsekski hääletada Eurooliidu institutsioonidest erineva eelarve poolt, siis lastaks selline eelarve „seaduslikult“ põhja,“ ütles Farage. Tema sõnul tahavad Brüsseli bürokradid, et eurotsooni riigid muudaksid oma põhiseadust nõnda, et sinna saaks sisse kirjutatud allumine Brüsselist tulevatele korraldustele.

Farage'i sõnul on tegemist koletisliku olukorraga. „Sealjuures ei saa väita, et eurooplased lahendaksid omi probleeme isekeskis. Ootamatult on saanud selle suure mängu tähtsaks tegelaseks Washingtonis asuv IMF, mille aktsiastest 18% on USA valduses,“ märkis Farage.

Farage tuletas meelde, et alles äsja oli maailm tunnistajaks, kuidas Euroopa Liit pälvis Nobeli rahupremia. „Väga raske on ignoreerida neid, kes on mulle juba 20 aasta jooksul väitnud, et kõige selle taga peitub väike rühm inimesi, kelle eesmärk on luua ühtne maailmavalitsus. Varem püüdsin ignoreerida neid arvamusi, kuid, taevast appi, need vande-nõuteooriad on lausa meie silme all ju reaalsuseks saamas!“ tunnistas Farage.

Refereeris Indrek Veiserik

Saarlased tänavad Arvo Sarapuud ja Priit Toobalit!

Sarapuu ja Toobal käisid Kuressaares ja Orissaares saarerahvaga kohtumas ning rääkimas sellest, mis Eestis ja ka Saaremaal inimestele muret teeb.

Põhiliselt käis jutt elektrihinna tõusust ja sellest, mida see meile kaasa toob – mitte ainult isiklikele arvetele, vaid kogu riigi majandusse. Saime palju selgust juurde.

Aitäh poliitikele tulemast ja seletamast!

Kohtumistel käinud saarlased

Üritused Tartus

Neljapäeval, 29. novembril kell 14 arutelu Tartu raekoja saalis Tartu abilinnapea **Tiia Teppaniga** Tartu kultuuri teemadel.

Teisipäeval, 4. detsembril kell 10–12 võtab Keskerakonna büroos (Ülikooli 12) tartlasi vastu jurist **Asta Liivak**.

Neljapäeval, 6. detsembril kell 15 Tartu raekoja saalis arutelu tervishoiuteemadel dr **Peeter Laasikuga**.

Reedel, 7. detsembril kell 15 kohtub Keskerakonna büroos valijatega Riigikogu liige professor **Aadu Must**.

Neljapäeval, 11. detsembril kell 16 kohtub Keskerakonna büroos valijatega Tartu linnavolikogu liige **Olev Raju**.

Kohtumine AIVAR RIISALUGA Lasnamäel!

Pühapäeval, 2. detsembril
kell 14 (Pae tn 19)

kutsub Keskerakonna Lasnamäe piirkonna seniiorsektsoon huvilisi kohtuma Riigikogu liikme **Aivar Riisaluga**.

Juttu tuleb Eesti majandusest ja riigikaitsest.

Kõik on oodatud!

KALJO SINISSAAR
27.12.1924 – 19.11.2012

Mälestame asutajaliiget.
Siiras kaastunne perekonnale.

Keskerakonna Tartu linna piirkond

Pärast rasket haigust lahkus
Aleksandra Juozapėnaitė-Eesmaa
3.06.1943 – 22.11.2012
Avaldame kaastunnet erakonna aseesimehele Enn Eesmaale abikaasa surma puhul.

Eesti Keskerakond

Sügav kaastunne Enn Eesmaale abikaasa

Aleksandra Juozapėnaitė-Eesmaa

lahkumise puhul.
Keskerakonna Mustamäe piirkond

Eesti narkosurmade poolest

Äsja näitas üleeuroopaline statistika, et Eesti jõudis Euroopa viie esimese hulka, lausa tippu – noorte meeste narkosuremuse poolest!

ERKI KORP
sotsiaaltöötaja,
Tallinn-Nõmme linnaosa-
vanem (Keskerakond)

Kui Euroopa Narkoseirekeskuse (EMCDDA) andmetel sureb Euroopas keskmiselt 40 meest miljoni kohta (vanuses 15–39) narkootikumide tarvitamise tõttu, siis Eestis on vastav arv 353. Nii selgub Euroopa Narkoseirekeskuse värskest aastaraportist. Võiks lihtsalt öelda: vabariigi valitsuse tegevusetus narko- maania vastu võitlemisel on andnud oma tagajärjed. Noored inimesed surevad või lahkuvad Eestist, ja kurb on see, et selles ei nähta mitte mingeid ohumärke meie riigi tulevikule.

Lapsõltselased

Tallinnast ja ka Eestist laiemalt rääkides võtan vaatuse alla lapsõltselased aastatel 2000–2011, kui olin Tallinna Laste Turvakeskuse juhataja, mis on peaaegu ainus professionaalne asutus, kus tegeldakse pealinnalapsõltselastega. Keskuses on 48 kohta. Mõneti sarnane asutus tegutseb Jõhvis – sealne

Noorukite Ravi- ja Rehabilitatsioonikeskus Corrigo on projektipõhine OÜ, millel on 18 kohta.

Eestis on nii toksikomaanidesse kui ka narkomaanidesse ükskõikselt suhtunud juba 1990. aastate keskpaigast. Esimene „külm dušš“ tabas ühiskonda aastal 2001, kui jär- sult kasvas HIV-positiivsete arv. Tol aastal tuli neid juurde 1474!

Nii siis kui ka järgmistel aastatel oleme ka selle näitajaga trooninud Euroopa tipus. 2011. aasta lõpul oli Eestis 8062 nakatunut; käesoleval aastal on lisandunud veel üle 300. Olen ammu seisukohal, et see arv on tegelikult poole suurem.

Alkohol ja turvamata seks kui HIV-i soodustajad

Pahatihti on narkootikumid ja HIV-nakkus seotud, aga esineb palju ka neid juhtumeid, kus nakkus saadakse alkoholi-

Vabariigi valitsuse tegevusetus narko- maania vastu võitlemise valdkonnas on andnud omi tagajärgi – noored inimesed surevad või lahkuvad Eestist, ja selles ei nähta mitte mingeid ohumärke meie riigi tulevikule.

joobes ja turvaseksivahendite seksuaalvahekorra tõttu. Seepärast on eriti oluline pöörata tähelepanu mitte ainult narkootikumidele, vaid ka alkoholitarbimisele ja toksiko-

Tänaseks oleme jõudnud Euroopas esiritta. Pildidel tüdrukulõikuma. 1. detsembril tähistatakse maailmas ülemaailms

maaniale. Ja kõik oleneb sellest, kui tulemuslikud on nii ennetavad kui ka võõrutus- ja rehabilitatsiooniprogrammid ning nende rakenduste järjepidev rahastamine.

Lapsed turvakeskuses

Kui asusin Tallinna Laste Turvakeskust juhtima, oli Nõmme

kel jagunevad 48 kohta järgmiselt: kaks 12-kohalist osakonda tüdrukutele ning kaks 12-kohalist osakonda poistele. Abisaajate vanus on 10–18 eluaastat.

Avamisest septembris 2000 kuni juunini 2011 sai turvakeskuses abi 844 sõltuvusprobleemidega last (neist 241 eestikeelset ja 497 venekeelset, üks soome- ja üks leedu- keelne; poisse 547 ja tüdrukuid 297).

Kuna aastatel 2001–2007 oli vaid üks osakond tüdrukutele ning kaks osakonda poistele, siis sellest mõneti suurem poisslaste arv. Korduvalt viibis keskuses 25 eestikeelset ja 79 venekeelset last.

Aastal 2008 nii eesti- kui ka venekeelsete arv võrdsustus. 2009. aastal viibis sõltuvusprobleemsete turvakeskuses 46 poissi ja 47 tüdrukut, aga nii 2010. kui ka 2011. aastal oli

teel paiknevas keskuses sõltuvusprobleemidega alaealiste vaid 16 kohta. 2002. aastal suurendas Tallinn sealset koh- tade arvu 34-ni, 2008. aastal 40-ni, 2010. aastal 48-ni. Het-

Keskfraktsioon jätkab võitlust

Valitsus saaks maksuotsuste abil leevendada elektrihinna tõusu, kuid valitsusliit pole näidanud selleks vähimatki soovi, tõrjudes kõik Keskerakonna ettepanekud hinnatõusu pidurdada. See sunnib Keskfraktsiooni survestama koalitsiooni kõigi meie käsutuses olevate vahenditega.

MARIKA TUUS-LAUL
Riigikogu liige, Keskerakond

Kavatseme edaspidi käsitleda Riigikogus erilise põhjalikkusega kõiki päevakorrapunkte, esitada küsimusi ja pidada kõnesid aega maksimaalselt ära kasutades. Tõenäoliselt viib see järgmiste ööistungiteni – aga midagi pole parata! On koalitsioon jäärpäine, oleme ka meie oma eesmärgi nimel vankumatud. Kulugu selleks siis veel mitu öist istungit.

Jätkame seni, kuni koalitsioon nõustub elektriaktiivis neli ja pool korda langetama – Euroopa Liidu poolt lubatud miinimummääran. Pere hinnavõit langetamisest oleks 4,6% koguarvest ja riigieelarvesse saamata jääv 23 miljonit eurot poleks ülesaa- matu summa. Rahandusminister Jürgen Ligi

hüsteeriline räuskamine ja elektriaktiivis langetamise seadusevastaseks kuulutamine mõjus halenaljaka farsina. Talle omane ignorantsus, empaatiavõime puudumine ja lausa meeleheiterünnak oma rahva vastu väärivad kaastunnet! Reformierakondlikud partei- poliitilised dogmad ja kõige- külgnelne ratsionaalsus on muutunud enesehävitavlikuks.

Euroopas kõikjal sooduselekter

Hiljuti ütles Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi asekancler Ando Lep- piman ülbelt, et nii nagu pole meil sotsiaalleiba ja sotsiaal- soojust, ei saa meil olla ka sotsiaalelektrit.

Samas kirjutas hiljuti Äripäev, et EL 27 liikmesriigist koguni 19 reguleerivad kodumaja- pidamiste elektri hindu, sest

kodutarbijaid käsitatakse neis riikides kaitsetute tarbijatena. Paljudes riikides, sh Hispaania ja Hollandis, on tarbijate kaitsemiseks kasutusel hinnaregulatsioon, mis võimaldab väikese sissetulekuga tarbijatele teatud mahu madalama tariifi- ga elektrit müüa. Mõnel pool antakse vähekindlustatud inimestele teatud koguses tasuta elektrit ja elektrimüüjatel on keelatud talvekuudel elektri- ühendust katkestada.

Lätis on elektriturg vaid osaliselt vaba ja kolmandikule on kehtestatud hinnalagi.

Eestlased maksid eelmisel aastal elektri tarbimise eest riigieelarvesse aktsiisi 32,25 miljonit eurot, samal ajal jäi lätlaste aktsiisipanuse 1,24 mil- joni euro ja leedulaste oma 3,46 miljonit euro juurde.

Mida teeb Eesti valitsus? La- jatab ligi viis korda kõrgema elektriaktiivisiga kui Euroopa miinimumnõue (äritarbijale pea 9 korda kõrgem). Koos tu- ru avanemisega kasutab meie riik olukorda ära ja tõstab vaik- selt ka riigiettevõtte Elering kaudu lisaks põhitariifi hinna- tõusule veel 13,3% võrgu-

tasusid, mis on niigi ebapro- portionaalselt kõrged. Soomes on ülekandetasud näiteks neli korda madalamad kui meil. Võrgufirma juhti- mine, aga ka suurima elektri- tootja Eesti Energia juhtimine on ju IRL-i majandusministri Juhan Partsi käes. Parts tegi aga kaamerate ees näo, et niisugust hinnatõusu poleks ta küll oodanud. Nagu Kuu pealt kukkunud!

Koalitsiooni enesehävi- tuslik tegevus

Järsku on Partsile, Ligile ja Ansipile üllatuseks ka see, et nad on elektri hinda tõstnud jär- jest juba viis-kuus aastat. Hinda on otsa pandud nii põhi- kui ka jaotusvõrgutasudele, taastuvenergia- ja võimsus- tasudele. Riik saaks praegu alandada elektri käibemaksu. Kuid on otseselt vastupidine.

Elektrimüüjad lisavad aktsiisi elektrihinna, et ei too seda arvetel eraldi esile, vaid käibe- maksu tuleb tasuda ka aktsiisi- summalt. Nii saab inimeste taskuid paremini tühjendada, et siis enam panustada kaitse- kuludesse ja tasakaalufondi-

Euroopas esireas

kud, kes narkootikume tarbinuna hakkavad ennast et AIDSi vastu võitlemise päeva.

abivajajate hulk arv napilt poisslaste poole kaldu.

Millised olid laste probleemid?

Poistel oli aastail 2000–2004 peamiseks põhjuseks toksikomaania, millele järgnesid narkootikumid ning alles seejärel alkohol. 2005–2011 tõusis esikohale alkohol, järgnesid narkootikumid. 2008–2010 polnud keskuses ühtki toksikomaani; 2007. aastal oli neid kaks ning 2011. aastal vaid üks nuusutaja.

Tüdrukutel olid aastail 2000–2006 peamiseks sõltuvuspõhjuseks narkootikumid, sellele järgnes alkoholi tarbimine ning esines mõni üksik toksikomaaniajuhtum. 2007. aastal sai tüdrukute turvakeskusesse suunamisel peamiseks alkohol, ja seda juhtivalt kuni 2011. aastani. Teisele kohale jäid narkootikumide

tarvitajad ja nii on see tänini. Toksikomaaniaga viibis 2007. aastal keskuses vaid üks tüdruk ning 2008–2011 polnud ainatki tüdrukust toksikomaani.

Kõige rohkem on 15-aastasi

Uuris ka turvakeskuses viibinute vanust. Arvukaim rühm olid 15-aastased. Järgnesid 14-aastased ning seejärel juba 16- ja 17-aastased. Neile omakorda järgnesid 13- ja 12-aastased. Kõige nooremad toksikomaanid (8- ja 9-aastane) viibisid keskuses selle esimesel tööaastal. Õnneks on keskusesse sattunute eapiir aasta-aastalt tõusnud, hetkel on noorimad 12-aastased.

Mis edasi saab?

Aastate jooksul on enim lapsi (üle 600) saanud abi ja läinud pärast 6–9-kuulist rehabilitatsiooni tagasi koju. 130 on suu-

natud edasi asendushooldusele ja 23 saadetud teise hoolekandeasutusse. 12 läks erikooli ning 3 sattus vangki.

Tallinna linnaosadest on enim lapsi (303) ravi- ja rehabilitatsioonikeskuses olnud Põhja-Tallinnast, 148 Lasnamäelt, 143 Mustamäelt, 83 Kesklinnast, 58 võrdsest nii Kristiinest kui ka Nõmmelt, 26 Haaberstist ja 8 Piritalt.

17 last sattus avamisaastral Tallinna keskusesse ka teistest piirkondadest. Kuna seda ravi- ja rehabilitatsioonikeskust finantseeritakse Tallinna eelarvest, võetakse nüüd vastu vaid Tallinna sissekirjutusega lapsi.

PEAMISED

KITSASKOHAD:

* Selliseid rehabilitatsioonikeskusi on vaja kogu Eestis, peaaegu igas maakonnas.
* Need keskused peavad olema rahastatud riigieelarvest.

* Niisuguste keskuste tegevuse aluseks on õigusaktid, kuid täna puudub Eestis selliste keskuste tööd reguleeriv õigusakt.

* Alkoholi kuritarvitavate lapssõltlaste suur arv näitab riigi nõrka alkoholi poliitikat.

* Alkoholisõltuvusest saab narkosõltuvus, mis ongi viinud tõsiseks faktiks – Eesti on narkosurmade hulgal Euroopas esireas.

* Turvakeskustesse sattunute arv pole suur, sest abiandmiskohad on vaid Tallinnas ja Jõhvis ega kata kogu Eesti vajadusi. Väga paljud lapsed ei saa oma sõltuvusprobleemidele abi. See on kindlasti üks narkosurmade suure arvu põhjusi.

Head advendiaja algust!

Sügis on läbi ja algab jõuluoootuse aeg – esimene advent on juba 2. detsembril

Tallinna Jõuluturg

on tänavu avatud
24.11.2012–8.01.2013
iga päev kl 10–19

Kultuuriprogramm algab reedeti kl 17 ja nädalavahetustel kl 12.

Sel pühapäeval:
Advendiküünalde süütamine, põhjapõdrad, jõuluroad, soojad joogid, kingitused, suveniirid, jõuluheited

Tulge kogu perega, Jõuluvana ootab!

Tallinna Kesklinna Linnaosavalitsus

Poliitika Õhtukool

Jätkub MTÜ Ausad Valimised korraldatud loengusari. Tasuta loengud Tallinnas Hopneri majas (Raekoja pl 18; endine Matkamaja). Alguks kell 17.15.

29. novembril kavas:

Meedia:

kes manipuleerib manipuleerijatega.

Kutsutud esinejad on tunnustatud ja autoriteetsed arvamusliidrid: teadlane **Raivo Palmaru**, kolumnist **Martin Helme**, meediaanalüütik **Mart Ummelas**.

Rahvakoosolek Mustvees

Teisipäeval, 4. detsembril kell 15.00 toimub Keskerakonna esimehe ja Tallinna linnaeape **Edgar Savisaare** kohtumine rahvaga **Mustvee Kultuurikeskuses** (Tartu mnt 12).

Kõik poliitikahuvilised on oodatud

Omaavalitsusfoorum keskendub õpetajate palkadele

30. novembril toimub VIII OMAVALITSUSFOORUM Tallinna Tehnikaülikoolis (Ehitajate tee 5, auditorium I-202).

Päevakava:

13.15 - 13.35 Tallinna linnaeape **Edgar Savisaar** – *Illusiooni-meistrid õpetajate kallal*.

13.35 - 13.55 Haridus- ja Teadusministeeriumi nõunik **Piret Sapp** – *Hariduskulud ja õpetajate palk*.

13.55 - 14.15 Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna esindaja

Andrus Jõgi – *2013. aasta riigieelarve hariduskulud*.

14.15 - 14.35 Tallinna Prantsuse Lütseumi direktor

Lauri Leesi – *Kas kooli uuendused on kõik head ja vajalikud?*

14.35 - 14.50 Eesti Haridustöötajate Liidu esimees

Reemo Voltri – *Õpetajate palkade olukorrast läbi õpetaja silmade*.

14.50 - 15.05 Riigikogu liige

Mailis Reps – *Kokkuvõte: kas ja kui palju saab õpetaja loota palgatõusu 2013. aastal?*

Osavõtust palutakse teada anda hiljemalt **28. novembriks** telefonil 6404109 või e-aadressil keidi.vosu@tallinnlv.ee.

30. novembril kell 10.00 Tartus Maaülikooli aulas

konverents

Ühistegevus Eesti maaühiskonnas

Korraldavad:
Eesti Maaülikool,
Akadeemiline Ühistegevuse Selts,
Tartu Hoiu-Laenu Ühistu,
Saaremaa Hoiu-Laenu Ühistu

Tervitavad
Mait Klaassen, Juhan Särgava,
Kaul Nurm, Samu Karhu (*Soome*)

Esinevad
Andro Roos, Helir-Valdor Seeder,
Jüri Landberg, Jaan Leetsar,
Mati Tamm, Anu Johani, Olavi-Jüri Luik,
Harry Raudvere, Priit Põllumäe,
Mart Sörg

Konverents on tasuta.
Registreerumine
www.yhistupank@konverents.ee

Meedia keskpunkt 28. novembril kell 19.30

Kordussaadet öösel ja 29. novembril

• Mati Hint Kesknädalas: Meie vabadusel on mitu nägu.

• Kes valetab? Kas tähtsam on arutleda juhtimisstiili ja valitsejate ülbuse üle, või seaduste üle, mida valitsus välja töötab ja parlament kinnitab, ning mis puudutavad meid kõiki?

• Tegelikku poliitikat tehakse Riigikogu saalis. Ööistungid survestavad valitsust rohkem kui tuhat vaimustunud meeleavaldajat Tallinna, Tartu ja Viljandi tänavail. Meedia aga puhub üles just viimaseid, et juhtida tähelepanu kõrvale riigieelarvelt ja elektrihinna suurelt tõusult.

• Miks vaikib Nõmme Raadio?

Ekraanil on **Urmi Reinde** ja **Mart Ummelas**, saatejuht **Heimar Lenk**.

odavama elektri nimel

MARIKA TUUS-LAUL:

“On koalitsioon jäärapäine, oleme ka meie oma eesmärgi nimel vankumatud. Kulugu selleks siis veel mitu öist istungit.”

desse Euroopas, kus pensionid ja palgad kordi kõrgemad kui meil.

Keskfraktsiooni poolt pakutud elektriaktsiisi langetamisest võidakse kõik. Lisaks kodutarbijatele ka koolid, lasteaiad, haiglad, kultuurimajad, raamatukogud. Võidakse samuti ettevõtjad. Nii jääks

kogu kaupade ja teenuste hinnaralli väiksemaks.

Aga just seda valitsus ei taha, sest hinnatõusudel riigieelarvet püsti hoitaksegi. Ega me muidu poleks juba kaks aastat järjest kiireima hinnatõusuga riik Euroopas. Hinnatõusud ongi olnud meie paljukiidetud majanduskasv.

Kevadel küsis majandusteadlane Väino Rajangu retoorilise küsimuse: kas elekter kukutab Reformierakonna ja IRL-i? Saab näha! Igal juhul oksa, millel nood istuvad, on nad ise juba üsna mürdumisohhtlikuks saanud.

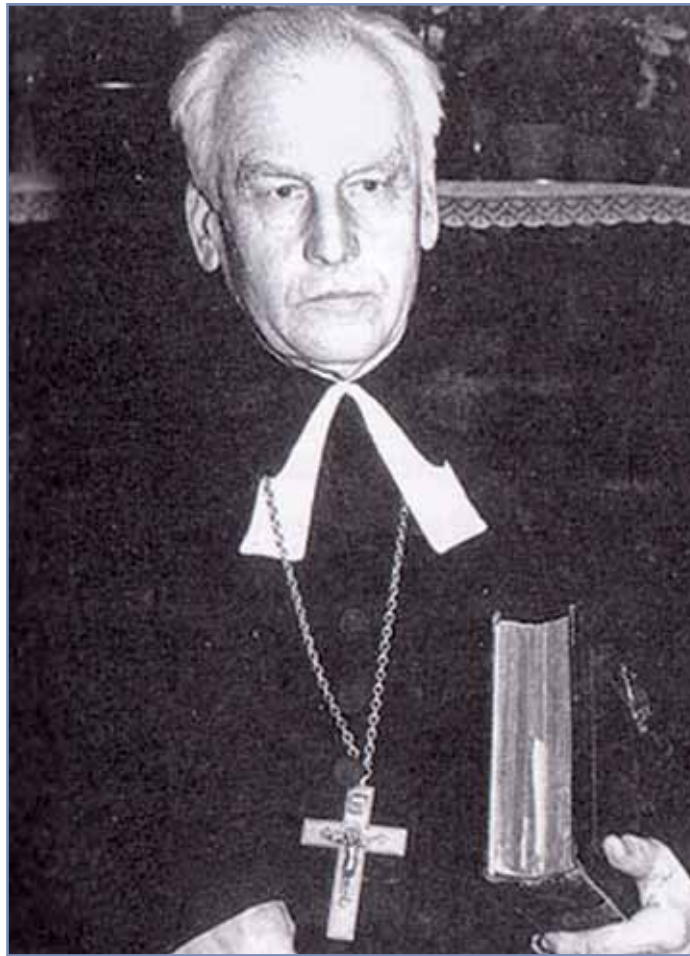
Nädala juubilar EVALD SAAG 100

See eesti vaimulik ja teoloog ehk usuteadlane – Usuteaduste Instituudi professor, pidas end eelkõige keeleteadlaseks, vanade keelte tundjaks. Tema lemmikud olid sumeri ja vanaegiptuse keel ja kultuur ning ta väitis, et sumerlastel olid olnud palju paremad seadused kui meil.

Evald Saag sündis 1912. aasta 24. novembril Võrumaal, Rõuge kihelkonna Krabi vallas haritud taluomaniku perre. Riigiisa Jaan Tõnisson oli sageli olnud nende juures õõmaline. Krabi algkoolis alanud haridustee jätkus 1927–1932 Võru Ühisgümnaasiumis. Toona käis kindral Johan Laidoner mööda Eestit, otsides helgema peaga poisse oma luurekooli jaoks. Ka Evald jäi talle Võrumaal silma. Laidoner, kelle unistuseks oli panna Eestis alus uuele ohvitserkonnale, lasi neil poistel kirjutada ingliskeelseid kirjandeid. 1933. aastal astuski Evald Tonidil asuvasse sõjakooli ja hakkas ennast täiendama Laidoneri erikursustel. 1930. aastail käis Evald Saag Euroopas laialt ringi ujumistreenerina, täites ühtlasi ka Laidonerilt saadud eriülesandeid. Saagil oli fotograafiline mälu – talle piisas teksti vaatamisest, et see meelde jätta. Ise ta ütles, et väga raske on sellise

mäluga elada – midagi ei unusta! Tema sõnul oli tollal Eesti luure residendiks Londonis ei keegi muu kui kaunis saadikuproua – kuulus soomeeesti kirjanik Aino Kallas.

Evald Saag ise on ütelnud, et teda õpetasid ta ema, Uku Masing ja Johan Laidoner. Tema sõnul on inimesel õpetajat vaja, sest inimene ei näe seda, mida talle ei ole õpetatud. Muid eeskujusid polnud tal palju võtta, sest ta tegeles valdkonnaga, kus teisi suuri tegijaid praktiliselt polnud. Nooruses suhtles andekas noormees Hendrik Visnapuu, Marie Underi ja Artur Adsoniga – tookord oli luuleharastus popp. Ise ta arvas, et oli pigem noor jänes kogenud arbujuate kõrval. Muu hulgas aitas Evald Saag A. H. Tammsaarele üliõpilaste sõnavara koguda. Ta rõhutas, et ajakirjanik ja poliitik Carl Robert Jakobson oli kristlikum mees kui vaimulik Jakob Hurt – Hurdal oli esikohal rahvaluule, aga Jakobson võitles saksameelse kirikuga. Evald Saag sai 1930. aastal Ameerikast suure päranduse, mille eest muretses endale esindusliku, ligi 30000-kõitelise raamatukogu. Suure osa sellest ta oli koos sõber Uku Masinguga ka läbi lugenud. 1935–1940 järgnesid õpingud Tartu Ülikooli usuteaduskon-

nas, mida kroonis teoloogiamagistri kraad Vana Testamendi ja semi filoloogia alal. „Uskumine ei ole ju midagi muud, kui hetkeline tunnus,” rääkis Evald Saag. „Aga kui me suudame usaldada, siis meil pole vaja sisse uskuda, see

sisseuskumine on germaanlaste asi. See on meist oma 5000 aastat noorem kultuur. Veel lasteasi...,” on ta öelnud. Teenistuskäik tegevvaimekuna kujunes üsna pikaks ja mitmetahuliseks: 1941 Tallinna Toomkiriku vikaarõpetaja,

1943–1944 Paldiski kiriku hooldajaõpetaja; 1944–1945 Rapla kirikuõpetaja ajutine kohusetäitja ja 1945–1962 Rapla kirikuõpetaja; 1946–1947 Tallinna Kaarli koguduse 2. pihtkonna õpetaja, 1948–1949 Märjamaa pastor; 1949 Lääne-Harju abipraost; 1953–1962 Ida-Harju praosti kohusetäitja, 1962 Järvakandi kiriku hooldajaõpetaja. Ligi 30 aastat (1962–1989) Pärnu Eliisabeti kiriku õpetaja, 1975 Väändras hooldajaõpetaja, 1975 Toril hooldajaõpetaja, 1982–1983 Häädemeeste ja Treimanis hooldajaõpetaja.

1946. aastal suutis Evald Saag (enda sõnul suuresti tänu Olga Lauristini ja Johannes Semperi toetusele) organiseerida Tallinnasse Usuteaduste Instituudi. Üle 20 aasta (1946–1967) oli ta selles dekaan, semi keelte ja süstemaatika lektor, Vana-Testamendi õppetooli juhataja. 1980. a. sai Evald Saag Usuteaduste Instituudi audoktoriks.

Evald Saag ja Uku Masing olid seotud mitte ainult teoloogidena, vaid ka perekondlikult. Saagi esimene abikaasa Agnes Masing (1911–1981) oli Uku Masingu õde. Mõlemad mehed pillasid naiste kohta veel vanas easki teravmeelsusi. Evald Saag jagas 90-aastaselt elutarkust: „Olen olnud abielus Uku Masingu õega. Ta oli moedaam, ise

õmbles riided. Moe tagaajamine teeb vaeseks, sest moe hinnad on huligaansed. Olge isikupärased ilma moeta, olge iseseisvad.“ Evald Saagi teine abikaasa oli Emilie Karjus (1917–1995).

Evald Saag suri 20. oktoobril 2004 Tallinnas ja on maetud Rapla kalmistule. „Ei ole mingit üldist algust ja lõppu – on ainult vana purunemine ja uue tärkamine,” on silmapaistev vaimulik ise öelnud elu kohta.

Tema sõnad kõlbaksid väga hästi iseloomustama ka Eesti tänast olukorda: „Karupoeg Puhhi“ lugedes – ega me enne ju õpi tundma öökulli, kui sellel öökullil maja kokku kukub. Ega me ka enne saa aru, kui majakene, kus meie oleme, kokku kukub... Kui elu on meid vastu seina surunud, siis näeme kuskilt praod vahelt valgust. Jah, sõbrad, uskuge, kõiges on võimalik näha neid valgusvihke...“

Väheste eestlaste auks on istutatud mõnele kaugele maale puu. Iisraelis kasvavad puud, mille on ära teeninud Evald Saag ja tema sõber Uku Masing. See on tänumärk juudi rahvale osutatud abi ja inimlikkuse eest.

Raivo Raave

Tallinn 10130 Toom-Rüütli 3/5

www.kesknadal.ee

Talgulised Hirvepargis

Mardipäeval tuli kokku paarkümmend Keskerakonna Kesklinna piirkonna liiget, et puhkepäeva puhul nautida värsket õhku ja üheskoos midagi head ära teha. Laupäevahommik osutus soojaks ja päikeseliseks. Ette võtsime Toompea külje all asuva Hirvepargi. Üheskoos tehes ei käi ükski töö üle jõu ja on ka

Siiras tänu kõigile mardipäevalgulistele! Ühistöös kätkeb jõud ja algatusmeelsus.

lõbusam! Tööriistadeks olid luud-rehad. Päev juhtus talgupidamiseks väga sobilik – muistne mardipäev. Selleks ajaks pidid vanasti olema kõik olulisemad välitööd lõpetatud. Hirvepark on muidu puhas, kuid sügistuuled olid kuhjanud haljasalale ja Toompea kõrgendikule omajagu puulehti. Neid saigi tunni jooksul hea hulk kokku riisutud. Pärast tõsise töö lõppu jõime üheskoos teed, sõime maitsvaid talgupirukaid ja vahetasime muljeid praegusest Eesti elu-olust. Südamlik ja siiras tänu talgulistele ning kõigile neile, kellele kodanikuaktiivsus hingelähedane!

Aini Härm, Jaanus Riibe

Ajaloo hoiatav sõrm

Eesti ajaloo üht kurba perioodi käsitleva raamatu „Hääletu alistumine“ koostaja Magnus Ilmjärv on tabavalt tõdenud, et EW hääletu alistumine oli sisse kirjutatud vaikivasse ajastusse ja 1937. aasta põhiseadusesse. Täpselt samuti on meie nüüdse riigi tagurpidikäik kirjutatud praegusesse põhiseadusesse ja valimisseadusesse. 20 aastat on ehitatud parteilist võimuvõrk, poliitilist ja majanduslikku korporatiivsust. Nüüd on see valmis ja kivistunud. Võimuladvik on paigas, sokerab rahvale mõne järjekordse maksumõnu, uue kohustuse või ... vagurusele sundiva haugutuse. Kui EW-s haaras 12. märtsil 1934 riigipöördega võimu K. Päts ja Eesti läks 1939/40. a.

sündmustele vastu autoritaarse presidendiõigina, siis nüüd etendab samasugust autoritaarsust valitsus, dikteerides oma tahet rahvaesindusele ja rahvale. Küsimus: kas praegune riigivõim üldse on legitiimne? Võib ju e-valimisi samastada K. Pätsi riigipöördega. Sest e-valimised ja muud valimisseaduse rikkumised on võimuhaaramine ning selle põlistatamine „seaduslike“ vahenditega. Nagu diktatuuririikides kombeks.

On siiski üks asjaolu, mille poolest on tänane ja toonane autokraatia võrreldamatud. Kui 1930-ndate lõpul ministrid K. Selter, L. Sepp ja N. Talts panid Eesti majandusele tugevad jalad alla, siis nüüdsed

ministrid koos peaministriga on oma töö teinud kuritegelikult lihtsaks – meie majandus on jalutu.

Vaid pime võiks arvata, et praegune kriis on üksnes eetika-kriis, suhtluskriis. See on põhi-seaduskriis ja õigluskriis, liberaaldemokraatliku poliitika kriis, mida ei lahendata presidendi ümarlauas. Ennekõike tuleks senistest valitsusparteidest vabaneda, asendada need praeguse opositsiooniga, kelle sõnum, tõsi küll, võiks olla selgem ja tugevam.

Uus valitsus peaks ümber teema põhiseaduse ja valimisseaduse, viima sisse rahvalgatus, kujundama rahvusliku majanduse põhisuunad, poliitika Euroopa ja Venemaa

suunal. Esialgu piisaks ka kolmest esimesest ülesandest, mis avaks tee poliitikasse praegustele selge sõnumiga väikeparteid.

Kui me ei ole valmis suurpuhastuseks, võib juhtuda halvim – see, mis õnnestus moskoviitidel, võib korda minna ka brüsseliitidel. Baaside leping ja ESM, Narva ja Brüsseli diktaat... Kuipalju laseme võimalolijail veel alla kirjutada lõpetamaks riiki? 164 korda, nagu tuli seda teha K. Pätsil, oleks palju. Kas Eesti läheb edasi mööda autokraatia või demokraatia teed, seda ütleb meile lähiajal ajalootõde.

Ants Metsla
Vändra, Pärnumaa

VEAPARANDUS

21. novembri Kesknädalas on Gleeri Pauri kirjutisse „Mis on see inimese elu – leib, viin, bensiin!“ toimetuse süül jäänud viga. Lk. 7 teises veerus tuleb lugeda:

„ENSV ajal sai 100 rubla eest (vormileib 14 kopikat tükk) 742 pätsi kuus. Bensiini (20 kopikat liiter) kuus 500 liitrit. Viinapudeleid (hind 3.62) 28 tükki kuus. Tänase pensioni eest kuus (kui leivapätsi hind on 1 euro) 300 leiba, bensiini A 95 (hind 1.414) saaks 212 liitrit.“

Toimetuse palub vabandust.

Nõmme Raadio pole kuhugi kadunud

Kesknädala meilikast ja telefon on umbes küsimustest ja pahaste raadiokuulajate kõnedest, kõigil üks mure: kuhu kadus Nõmme Raadio?

„Kas ei peaks kiiresti uurima, mis on juhtunud Nõmme Raadioga, meie ainukesed radikaalsed raadioga? Vaikib nende toimetuse telefon, veebileht ei avane ja tavaagedusel 99,3 MHz kostab vaid kahin,“ kurdab üks helistaja.

„Sain Margus Lepa hääle korraks kätte, aga siis tuli raadios peale hirmus ragin nagu Vene ajal Radio Luxembourg'i muusikat ja Ameerika Häält kuulates. Kas Nõmme Raadio sai eetrikeelu?“ muretseb teine stammkuulaja.

Kesknädal uuris ja sai teada, et Nõmme Raadioga ei ole midagi hullu lahti. „Me lihtsalt kolisime teise majja ja see eelmine majaomanik lülitas kiusuks saatja välja. Paneme lähiajal uue võimsama antenni ja jätkame veel vihasemalt. Teeme koostööd Tartu Hoiu-Laenu Ühistuga ning jagame nüüd nendega koos ruume,“ teatasid radikaalid.

Seege – kannatlikkust ja head usku, et kõik jätkub paremini kui varem! Kn